

FOCUS OP ONZE PEUTERS

Naar een nieuwe subsidie voor VVE en peuteropvang

1. Inleiding

Aanleiding

Op dit moment subsidieert de gemeente Vught de Stichting Peuterspeelzalen Vught (SPV) voor het verzorgen van VVE en peuteropvang. De SPV voert deze taken kwalitatief goed uit. De jeugdgezondheidszorg (JGZ) geeft de indicaties voor de VVE.

Er zijn meerdere aanleidingen om opnieuw naar de wijze van subsidiëring te kijken:

- veranderende wet- en regelgeving. Een van de grootste veranderingen is de uren-eis: peuters die een ontwikkelachterstand hebben kregen tot 1 augustus 2020 wekelijks 12 uur VVE. Sinds 1 augustus 2020 is het aantal uren opgehoogd naar 16 uur per week¹;
- Vught krijgt de komende jaren veel minder aan Rijksmiddelen voor VVE². Als gevolg van de door het Rijk gehanteerde rekenmethode komt Vught uit op de minimale bijdrage van het Rijk van € 64.000,- voor de komende jaren;
- op dit moment is de SPV de enige aanbieder van VE. Dit betekent dat kinderen met een VVE-indicatie soms over moeten stappen van de kinderopvangorganisatie waar ze soms al jaren zitten, naar de SPV. Of dat een kind zowel naar de SPV gaat als naar de kinderopvang;
- de SPV heeft de afgelopen tijd een toekomstverkenning uitgevoerd; de

¹ 16 uur, verspreid over minimaal drie dagdelen, gedurende 40 weken per jaar, voor peuters tussen 2,5 en 4 jaar. Totaal komt dit neer op 960 uur VVE in deze anderhalf jaar.

² Gemeenten krijgen nu geld op basis van een indexcijfer van het CBS dat de achterstandsscore aangeeft. Daarbij wordt 2 en 3 jaar teruggekeken. In Vught valt deze score laag uit, waardoor de berekening lager uitvalt dan het 'drempelbedrag' dat het Rijk hanteert. Het 'drempelbedrag' zou één VVE-groep mogelijk moeten maken. Voorheen werd het bedrag bepaald op basis van het aantal zgn. gewichtenleerlingen.

SPV is in gesprek over een mogelijke overname;
- het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs is in ontwikkeling;
- vanaf 1 januari 2021 maakt de kern Helvoirt deel uit van Vught.

Waarover hebben we het?

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) is vooral gericht op het voorkomen van achterstand in taal en spraak. Volgens de Wet op het Primair Onderwijs (art. 166) moet een gemeente ervoor zorgen, dat er voldoende voorzieningen zijn voor voorschoolse educatie die voldoen aan een aantal eisen. Ook de Wet OKE geeft de gemeente een rol in de voorschoolse voorzieningen. In dit stuk gebruiken we de term VVE, maar het gaat hier om de *voorschoolse* voorzieningen voor kinderen tot 4 jaar; de *vroegschoolse* voorzieningen vallen hierbuiten.

Verder worden gemeenten geacht alle kinderen ontwikkelkansen te geven. Dit is in Vught vertaald in het bieden van gesubsidieerde peuteropvang (POV), juist voor kinderen waarvan de ouders geen recht hebben op Kinderopvangtoeslag (KOT). De gemeente betaalt dan als het ware de KOT en de ouders de gebruikelijke inkomensafhankelijke ouderbijdrage.
Noot: op de laatste pagina van deze notitie zijn de meest gebruikte afkortingen opgenomen.

Situatie elders

In veel andere gemeenten worden VVE en peuteropvang aangeboden door reguliere kinderopvangorganisaties, met subsidie van de gemeente. Bij de VVE betreft de subsidie veelal het derde en vierde dagdeel. Voor peuteropvang gaat het om die ouders die geen recht hebben op kinderopvangtoeslag, maar waarvan het kind wel enkele dagdelen naar een vorm van kinderopvang/peuteropvang gaat.

2. Uitgangspunten/ambities

In het jeugdbeleid staat het kind centraal. Voor VVE en peuteropvang is de missie:

Gelijke kansen op een goede start in het onderwijs voor alle peuters in Vught.

Voor een optimale ontwikkeling van het jonge kind is het belangrijk dat kinderen kunnen ontdekken en ontwikkelen op sociaal, emotioneel en cognitief vlak met andere leeftijdsgenootjes. Peuteropvang biedt kwalitatief goede opvang, is toegankelijk, ongeacht de achtergrond van de ouders, heeft een preventieve en signalerende functie, volgt de ontwikkeling van jonge kinderen en werkt samen met jeugdgezondheidszorg en onderwijs. Kinderen die het nodig hebben, krijgen extra ondersteuning waardoor hun achterstand wordt ingelopen. In het kader van de doorlopende leerlijn wordt samengewerkt met het onderwijs.

Uitgangspunten:

Kwaliteit: de voorzieningen bieden peuteropvang en VVE die kwalitatief hoogwaardig zijn.

Doelgericht: Er is een duidelijke omschrijving van de doelgroep voor VVE. Duidelijk is waar de kinderen zich op moeten ontwikkelen met de extra inzet van VVE.

Om de ontwikkelkansen te waarborgen bieden we mogelijkheden voor peuters, waarvan de ouders geen KOT krijgen, om zich te ontwikkelen via door de gemeente gesubsidieerde peuteropvang. Elke euro wordt zo effectief mogelijk ingezet

Transparant: voor alle kinderopvangorganisaties en met hen samenwerkende organisaties is duidelijk hoe er wordt gewerkt in Vught. Denk aan toeleiding, indicatiestelling, inhoud aanbod, etc.. Ook voor ouders is dit inzichtelijk.

Samenwerken: kinderopvangorganisaties, onderwijs (doorlopende leerlijn), jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, zorgorganisaties en overige organisaties werken samen, waarbij het kind en het gezin centraal staan.

Keuzevrijheid ouders: op dit moment is er maar één aanbieder van VVE en gesubsidieerde peuteropvang. In het nieuwe systeem moeten ouders meer keuze hebben in organisaties en locaties (gekoppeld aan een school of stand-alone) waar zij hun kind onderbrengen.

3. *Vormgeving subsidiëring*

Hieronder komen aan de orde: de doelgroepdefinitie, het leidende principe in de subsidieverlening, kwaliteit, juridische en financiële aspecten.

a. Voor welke peuters willen we er zijn?

Wanneer behoort een peuter tot de doelgroep van VVE:

Peuters die risico lopen op achterstand in hun ontwikkeling krijgen een indicatie voor VVE. Het gaat dan om:

- kinderen met een achterstand in de spraak/taalontwikkeling en/of de emotionele ontwikkeling
- kinderen van nieuwkomers
- bij uitzondering kleuters waarbij verlenging noodzakelijk is voor de ontwikkeling van het kind of ter overbrugging voor maximaal zes weken naar het begin van de basisschool.

De indicatie wordt gedaan door de jeugdgezondheidszorg (het consultatiebureau). Zij zien alle kinderen en hebben de expertise. Dit is de afgelopen jaren ook gebleken.

Doelgroepdefinitie gesubsidieerde peuteropvang (POV):

Veel kinderen maken al gebruik van een peutervoorziening, in de vorm van

reguliere kinderopvang. Voor sommige kinderen is dat lastiger, bijv. omdat hun ouders niet voldoen aan de eisen voor de KOT. Wanneer peuteropvang nodig is voor de verdere ontwikkeling van het kind, maar er is geen reden voor een indicatie voor VVE, subsidieert de gemeente de kosten van de KOT voor twee dagdelen, op indicatie van de jeugdgezondheidszorg. De ouderbijdrage wordt berekend aan de hand van de VNG-tabel (voor het eerste kind, er wordt geen apart tarief gerekend voor tweede en volgende kinderen).

Relatie met sociaal-medische indicatie (SMI):

Wanneer de gezinssituatie van peuters vraagt om extra inzet, bijvoorbeeld vanwege spanningen in het gezin als gevolg van ziekte van één van de ouders of vanwege schuldsanering, kan de jeugdgezondheidszorg een Sociaal-Medische Indicatie voor kinderopvang afgeven.

Evaluatiemomenten

Zowel voor VVE als voor peuteropvang en SMI worden tussentijds evaluatiemomenten gehouden om te kijken hoe het staat met de voortgang in de ontwikkeling en of voortzetting van het arrangement noodzakelijk is. Bij de inschrijving geven ouders toestemming voor gegevensoverdracht, zodat kinderen besproken kunnen worden in bijv. een zorgoverleg of met de basisschool waar zij naar toe gaan.

b. Geld volgt kind

Het kind staat centraal, niet de organisatie. Dat betekent dat het geld het kind zou moeten volgen en niet andersom. Er zijn dus meerdere aanbieders van VVE en peuteropvang mogelijk. De organisaties die VVE en peuteropvang uitvoeren krijgen per kind subsidie. Daarmee wordt voorkomen dat kinderen voor bijv. VVE naar een andere organisatie moeten.

De subsidie wordt maandelijks rechtstreeks betaald aan de kinderopvangorganisatie(s), op basis van facturen voor kinderen met VVE en kinderen met POV.

c. Kwaliteit

Uiteraard moet voldaan worden aan de wettelijke kwaliteitseisen. Voor VVE wordt gebruik gemaakt van een programma dat is erkend als integraal VVE-programma door het Nederlands Jeugd instituut (NJI).

Onderdeel van de kwaliteit is ook de samenwerking met andere organisaties zoals jeugdgezondheidszorg, maatschappelijk werk, onderwijs (doorlopende leerlijn), etc. Een warme samenwerking is daarbij bepalender dan fysiek in één gebouw zitten. Na vaststelling van het IHP zal het overleg tussen partijen voor de voor- en vroegschoolse periode weer worden opgepakt. Daar zal onder meer dit onderwerp nadrukkelijk aan de orde komen: elkaar kennen en goede afspraken zijn voorwaarden voor een goede doorlopende leerlijn en een adequate zorgstructuur.

Zeker in de eerste jaren zal regelmatig worden geëvalueerd hoe het loopt. De GGD voert inspecties bij de kinderopvangorganisaties uit.

d. Juridisch

Tot nu toe was peuteropvang onderdeel van de regeling voor budgetsubsidies. De nieuwe subsidiesystematiek is vastgelegd in de Verordening *Tegemoetkoming voor peuteropvang en voorschoolse educatie gemeente Vught 2021*. Dit is de juridische grondslag voor de subsidiëring.

e. Financieel

De nieuwe regeling is een open eind-regeling. We gaan daarbij uit van het fiscale uurtarief dat geldig is voor de KOT. Voor 2020 is dat gesteld op € 8,17 per uur. Het Rijk indexeert dit bedrag elk jaar.

Specifiek voor de VVE kinderen:

Het totaal aantal uren VE bedraagt 960, voor de periode 2,5-4 jaar. Dit is 16 uur per week, gedurende 40 weken per jaar.

De gemeente betaalt de helft van deze uren. Voor de andere helft gelden de reguliere KOT en ouderbijdrage. Voor het totaal van de 960 uur wordt per kind per uur een toeslag gegeven van € 1,00 per uur (dus € 960,00 per kind gedurende die anderhalf jaar) voor bijv. de extra overleggen en andere kosten die samenhangen met het aanbieden van VVE.

Wanneer de ouders niet in aanmerking komen voor KOT, vallen de uren “reguliere KOT en ouderbijdrage” (de helft van het aantal uren) onder de peuteropvang.

Voor de peuteropvang voor peuters waarvan de ouders geen KOT krijgen van het Rijk is uitgangspunt voor de bekostiging: de jeugdgezondheidszorg vindt peuteropvang noodzakelijk voor de ontwikkeling van het kind (indicatie), het gaat om 2 dagdelen per week gedurende 40 weken per jaar. De gemeente verstrekt een subsidie van het fiscale maximumtarief (in 2020 is dat € 8,17 per uur) minus de ouderbijdrage.

Voor de berekening van de ouderbijdrage wordt uitgegaan van de adviestabel van de VNG, waarbij we uitgaan van het eerste kind en geen onderscheid maken tussen eerste en volgende kinderen. De laagste inkomensgroep wordt vrijgesteld van ouderbijdrage.

Gebruikte afkortingen

VVE: Voor- en Vroegschoolse Educatie (waarbij in deze notitie het gaat over de voorschoolse voorzieningen, voor peuters tot 4 jaar; de vroegschoolse voorzieningen vallen buiten dit bestek)

KOT: KinderOpvangToeslag, de door het Rijk aan ouders uitgekeerde opvang om gebruik te maken van kinderopvang. Hierbij wordt een maximumtarief voor de kosten per uur gerekend (in 2020: € 8,17 per uur)

POV: peuteropvangvoorziening, gesubsidieerd door de gemeente

VNG-adviestabel: tabel opgesteld door de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, met een advies voor de ouderbijdrage per inkomensgroep

JGZ: Jeugdgezondheidszorg, zoals uitgevoerd door de GGD HvB. Hier gaat het om de leeftijdsgroep 0-4 jarigen, voorheen aangeduid als consultatiebureau.